

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

3. Indomitæ cupidates.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

fortius utere Ioris

Hoc est, severius age pater cum filio. Sed nimis nec iurandum imprudentissimum infringere; nec filium contristare voluit; cuius rei exemplum Herodes Antipas dedit, qui dimidium regni saltatriculae filiae promisit, & ne tristitia Mimam afficeret, caput Sacratissimum Joannis Baptiste petenti donavit, tam stolidus in pollicendo, quam crudelis & impius in juramento praestando. Phœbus nimia indulgentia expertus est illud proverb. 19. *Filius stultus dolor est patris.*

II. (b) Exprimit hæc fabula imaginem ambitiosi juvenis illustris Majorum prosapia inflati præsertim Principis, qui gloria & regnandi cupiditate incensus cogitat sublimia, & concipit æthera mente. Alciatus emblem. 56. Malè summa regnorum & rerum publicarum imperia conceduntur tam ab ætate, quam experientia infirmis. Quoties enim hinc incendia bellorum, discordiarum faces, & non unum miseriarum genus. Utque taceam profanas historias, cui non cognitus est è sacris libris Roboanus stultissimus sapientissimi Salomonis filius, qui spreto seniorum consilio, illud quasi inculcantum, quod hic Ovidius Soli tribuit

Medio tutissimus ibis.

Æqualium feroce sicutus impetus, decem tribibus à se abalienatis, maximam regni Israëlitici partem perdidit. Quod parens ejus jam antè prævidens, dixit: *Væ tibi terra, cuius rex puer est.* Eccles. 10. qui nondum per ætatem ut quidam sapientum scribit, cepit experientiam, nec adhuc mens ejus casuum varietate decocta maturuit. Adolescentia, ait S. Ambrosius lib. 1. de Interpell. c. 7. est invalida viribus, infirma consilijs, vitio calens, fastidiosa monitoribus, illecebrosa delicijs, atque æstu sanguinis vaporantis ignescens. Accedit Xenophon: sicut, inquit novelli citharadi multas perdunt citharas, sic cupidi juvenes rem publicam sæpe evertunt. Quibus prolemnate addas: Quacunque incedunt, incedunt.

III. (c) Adaptari quoque potest hic Phaëthonis casus cuivis homini ambitioso, per suam & aliorum ruinam ad honores grassanti, cuius rei symbolum pyrausta vel pyralis, animalculum pennatum muscae simile, quod ignis fulgore vehementer lætatur, & ad lucernas advolans, alludit ad flammarum, donec vivus comburatur. Ælian lib. 12. c. 8. Ambitiosi ad honorum fulgorem propius accedentes, decussis temeritatis aëlis, plerumque gravissimo lapsu corruunt. Abjeti proceram suam statutam

(b) Juvenilis ambitio & regimen. (c) Indomita cupiditatem.

turam & pulchritudinem intemperantiū jactanti Rubus:

----- Nunc læta quidem, bona sola fateris,

Et frueris nostris imperiosa malis

Sed cùm pulchra minax succidet membra securis,

Quām velles spinas tunc habuisse meas.

In eum quoque convenit, qui res arduas, suprāque vires positas temere aggreditur, cum suo & aliorum exitio. Item ad illos pertinet, qui perturbationibus animi abrepti, velut è curru rectæ rationis excidunt. S. Ambros. lib. 3. de Virgin. cor humanum quadrigæ compans: Sunt, inquit ejus velut quatuor equi, quatuor affectiones: Ira, Cupiditas, Voluptas, Timor. Miserrimè raptatur, quisquis has domare nescit. Scilicet evenit, quod de Phaëthon Poëta canit:

Exspatiantur equi, nulloque inhibente per auras

Ignota regionis eunt: quāque impetus egit,

Hâc sine lege ruunt.

Cornelius à Lapide, in illa verba Ecclesiastici c. 30. v. 8. *Equus indomitus evadit durus, & filius remissus* (Græcè ἀνεμένος, id est, sibi relatus, carens fræno disciplinæ, dissolutus) evadit præceps, adducit hieroglyphicum juventutis, ejusque effrænis concupiscentiæ & temeritatis. Pingitur, inquit, adolescens equo indomito insidens, à quo in omnes partes raptatur & jactatur. Huic occurrit quidam, quærens quò tam præceps abeat? respondet eques, equum digito demonstrans: *Quo luet isti.* Nimirum equus effrænis est concupiscentia; eques est juvenis concupiscens, qui à suis libidinibus in varia scelera & pericula abripitur, si roges illum, quò pergis? respondebit: *Quò concupiscentia me rapit.* Hæc ille.

M. quoque Tullius de Officijs, accommodari potest ad equos Phaëthonis. Equos, inquit, propter crebras contentiones, præliorum fecocitate exultantes, domitoribus tradere solent, ut ijs facilitoribus possint uti. Sic homines secundis rebus efferatos, sibi præfidentes, in gyrum rationis & doctrinæ duci oportet, ut perspicaciū rerum humanarum imbecillitatem, varietatemque fortunæ ferre queant.

I V. (d) Eleganter Scriptor quidam religiosus Phaëthonis incendium & ruinam transfert ad vitia linguae. Celeritatem, ait, Linguae spectas? planè Phaëthon est; cœlum & terram momento brevi pervolat: quā impetus agit, hâc sine lege ruit. Horribilia Linguae præcipitia intueris? ipsissimus est Phaëthon; seipsum & unā secum plurimos quoti-

dic

(d) *Vitia lingua.*